

Zsákfalvi Riporter

1 éves a
2097 Csoport
képviselő-
testülete

Interjú a Meditop
tulajdonosaival

Falupiac: sok finomság kis helyen is elér

A Falupiacot sokan kifejezetten azért kedvelik, mert pici és családias, de ezen a kis helyen mégis sok minden elér. Mondhatjuk, hogy e tekintetben a Zsákfalvi Riporter és a Falupiac nagyon hasonlóak. Nekünk is szűk a terünk, mégis széles a választékunk. Megtalálható benne farmházat vezető angol házaspár, utánpótlást nevelő fociedző, járvánnyal dacoló művész és persze ismeretlen-ismerős piaci kofáink is. Fogyasszák egészséggel!

Apa lett a fociedzőnk

Selmeczi Tamással a sport és a gyerekek szeretetéről – 5. old.

Őszi gombaválogató

Gyűjthető és ehető kalaposok, óvatosságra intő tanácsok – 11. old.

Művészek és a járvány

Amikor csend van és nyugalom, pedig senki nem vágik rá – 13. old.

Farmház Malomdűlőn Kutya-kötelesség

Egy magyar-angol házaspár vendégváró tanyája a Háziréti-tónál – 12. old.

Szűcsné M. Adrienn gondolatai felelős kutyatartók figyelmébe – 15. old.

Bringával Csobánka felé

Dózsa Gábor e havi motivációs írásában két kerékre pattanva szemlélődik – 14. old.

Komposztáljunk jól!

Mit tehetünk és mi ne kerüljön a komposztba? – 16. old.

Főszerkesztői búcsú

Frivaldszky Bernadett lemondott, új kihívások várnak rá – 5. old.

Adventi ablakdíszítés

Újra fénybe és díszbe borulnak Pilisborosjenő ablakai – 4. old.

Évfordulós körinterjú

készítette:
Kádár Viktor
kadarviktor@2097.hu

1 éves a 2097 jelöltjeiből felálló képviselő-testület

ZSR: Mit gondolsz a legnagyobb közös, és mit a legnagyobb személyes eredményednek, amelyet az első egy év alatt sikerült elérnetek?

Bozsódi Borbála: Nagyon sok minden történt az elmúlt egy évben, nagyon nehéz kiragadni valamit. Fontos eredménynek tartom például, hogy a számos ügy, probléma, egészséges nézeteltérés és vita mellett, ugyanolyan jó kedélyűen, egy csapatként tud a képviselő-testület együtt dolgozni, mint egy évvel ezelőtt. Fontos személyes – de nem egyszemélyes – eredménynek tartom a Humán Bizottság, és a hozzá kapcsolódó szakmai csoportok működését, ami lehetővé teszi, hogy minden meghatározó kérdésben szakértők tanácsai és véleménye mentén dönthessünk.

Dömötörfy Zsolt: Legnagyobb közös eredményünk, hogy sokat haladtunk az öröklött problémák megoldásában. Az esetek nagy részében már látszik az „alagút vége”, de van, amit már sikerrel le is zártunk. Legnagyobb személyes eredményemnek tartom, hogy még mindig élek, és töretlen a munkakedvem. A viccet félretéve: azt gondolom, hogy a Településfejlesztési Bizottság munkáját sikerült jól megszervezni, heti rendszerességgel – nem ritkán hetente többször is – egyeztetünk, és a támogatói körből is sikerült szakembereket bevonnunk a munkába. Jó úton haladunk az általam megcélzott működés felé.

Antonovits Bence: Legnagyobb közös eredménynek azt gondolom, hogy ilyen rövid idő alatt ennyi öröklött problémát meg tudtunk oldani. A konszolidációs pályázatból eredő pénzüsszafizetés kiváltása, a Budai Téglá évek óta húzóóó ügyének rendezése, a pusztuló régi iskola hasznosításának kérdése, és még sorolhatnám. Arra a személyes eredményemre gondolok szívesen, hogy a választás utáni zavaros éjt-nappallá téve tudtam dolgozni a hirtelen

ránk zúduló ismeretlen problémák, és az új hivatali apparátus beállításáig, mindenbe-beugrósként gördülékenyebbé tudtam tenni a hétköznapiakat Balázs mellett.

Komlós Tibor: Talán a legnagyobb közös, hogy mindenki képebe került és megoldást is talált olyan 15-20 éve húzóóó, sokszor

Személyesen nagyon örülök az új foci pályának, az új iskolának, és a megújuló Faluháznak, az első nagyobb peres ügy-csomag lezárásának (Budai Téglá), és a reményteljes lazarethi rendezési tervnek.

Buzás István: Szerintem a legnagyobb eredmény az, hogy ráállítottuk a hivatalt egy olyan útra,

Ünnepelés 2019. október 13-án este | fotó: Kádár Viktor

személyeskedő, akut problémákra, amelyek rendkívül nyomasztották a felszín alatt a falu lakosságát, és ezáltal mindennapjait. Személyes: itt úgy érzem nagy szerepem van abban, hogy nyárra összeállt egy szorgalmas, hatékony falugondnokság, ami ha így marad, képesek leszünk ellátni a falu fenntartását.

Bubik Szabolcs: Közös sikernek értékelem, hogy egy nagyon ha-

amellyel egyre tisztábbak a folyamatok, egyre gördülékenyebbek a napi folyamatok. Valamint, hogy a problémás ügyek (Lazareth, Budai Téglá, Modern Dorf) elindultak a megoldás irányába. Személyes eredményként talán a Waldorf-Faluház dilemma konszenzusos megoldásának megtalálásában való szerepemet említhetném meg.

Tömöri Balázs: Legnagyobb közös eredményünk talán az, hogy az

Megjelent a szakmaiság, a végig gondoltság, a rendezettség, a hosszú távú szemlélet a falu vezetésében és igazgatásában.

tékony és elkötelezett csapat állt össze az önkormányzatban és a hivatalban is, akik azonos elvek mentén, egymásban bízva dolgoznak, sokszor erejükön, kötelességükön felül. Megjelent a szakmaiság, a végig gondoltság, a rendezettség, a hosszú távú szemlélet a falu vezetésében és igazgatásában.

első évben kívülről és belülről ránk nehezedő (sőt önmagunkkal szembeni) magas elvárások és égetően sürgős-fontos feladatok, ügyek nyomása ellenére is képviselőtársaimmal együtt vagyunk, együtt gondolkozunk, figyelünk egymásra, tiszteljük egymást, bízunk egymásban és egymás munkájában.

Nem futamodtunk meg a sokszor önmagukban is embert próbáló feladatoktól, és ebben óriási segítséget kaptunk bizottsági tagoktól, jegyzőnkől és ügyvédünktől, a hivatali dolgozóktól, egyesületi tagoktól, és számos nagyszerű falubelítől, baráttól, akik önzetlenül, önkéntes munkában segítettek az elmúlt egy évben, illetve végül, ám messze a legszebb támogatást kapva: családjainktól.

Személyes eredmény, hogy a közös erőfeszítések összefogásával, egy irányba terelésével sikerült elérni, hogy a magyar kormány kiemelt, egyedi támogatásban részesítse falunk méltányossági kérelmét, hiszen sem a lakosság, sem mi nem tehetünk arról, hogy a konszolidációs pályázati pénzek felhasználása így történt meg. Örülök, hogy részem volt ebben, és nagyon köszönöm azoknak, akik segítettek!

Emellett talán valamennyi részem van abban is, hogy mind a képviselő-testületben, mind a hivatalban a rengeteg munka ellenére lelkesítő légkör uralkodik és elszánt, tenni akaró, nagy szívű és munkabírási emberek dolgoznak a faluért.

ZSR: Mi az elmúlt egy év legfontosabb tanulsága, van-e olyan, amit másképp csinálnál?

Bozsódi Borbála: A bevonás sokkal nehezebb feladat, mint gondoltam. Noha igyekeztünk minél több felületen tájékoztatni, és minél több ügybe bevonni a falubelieket, úgy vélem, hogy szükséges lenne, hogy a faluközösség közösen dolgozzon ki egy módszert arra vonatkozóan, hogy mely ügyekbe, milyen információk birtokában, ki és milyen módon kapcsolódhasson be. A módszer megléte esetén másképp alakulhatott volna például a régi iskolaépület hasznosításáról szóló döntéshozatali folyamat, amelynek kapcsán véleményem szerint hamarabb kellett volna megkezdeni a társadalmi egyeztetést.

Dömötörfy Zsolt: Valójában sok mindent másképp csinálnék, ha ideális keretek között tudnánk működni. Egy végleges, informatív, a lakosság bevonásával megal-

kotott, így az itt élők többségének támogatását élvező településfejlesztési koncepció hiánya napi szinten megmutatkozik. Valójában ezzel kellett volna kezdeni az önkormányzati munkát, ez lett volna az egyenes folytatása az egyesületi tevékenységünknek. Az azonnali megoldást, beavatkozást kívánó problémák mellé azonban az első évbe ez már nem fért bele.

Antonovits Bence: Döntéshozatal tekintetében a legnagyobb tanulság, hogy mindenről előre, részletesen kell tájékoztatni az érintetteket, különben egy jó po-

lománya, szakértői gárdája tudja helyben segíteni az önkormányzat munkáját. Legalább 20 olyan ember dolgozik körülöttünk önkéntes alapon, aki megsokszorozza az elérhető eredményeket. Amit másképp csinálnék: hamarabb bevonnék olyan embert, aki főállásban a kommunikációval foglalkozik, mert a rengeteg ügy megismerése, felgöngyölése és megoldása mellett erre a szükségseknél kevesebb erő, idő maradt az első időszakban.

Buzás István: A Műszaki Bizottság vezetése és jelenlegi működési modellje nem olyan, amilyen-

szerveződésekkel, extrém időjárási jelenségekkel, inkasszó fenyegetettségében.

ZSR: Mi részéről a következő 4 év legnagyobb kihívása?

Bozsódi Borbála: Mindenképp fontos, de emellett óriási feladat megvalósítani a bevonás kidolgozott, falubeliek által elfogadott módszerét, és elősegíteni a társadalmi részvétel kultúrájának létre-

jöttét és megerősítését.

Dömötörfy Zsolt: Az említett településfejlesztési koncepció és stratégia megalkotása, illetve ennek a folyamatnak a keretében a részvételi demokrácia egyes elemeinek meghonosítása az önkormányzati gyakorlatban. Határozott elképzeléseim vannak ezzel kapcsolatban, de a megvalósítás fázisa még csak ezután következik. Az eddigi tapasztalatok – Waldorf iskola, Faluház illetve bekö-

Változások közepette

Ha váltófutáshoz hasonlítjuk egy település irányításának az átvételét, egy dolgot biztosan állíthatunk: a stafétabot átvétele után nincs idő megállni. Futni kell azonnal tovább, mégpedig nem csak azért, hogy a világitás folyamatosan működjön, de a döntéshozatal sem szünetelhet. Igen ám, de mit lehet tenni olyankor, amikor mi – mint ahogy esetünkben valóban ez a helyzet – éppen az ellenkező irányba szeretnénk futni, mint elődeink? Ha megpróbálnánk hirtelen irányt váltani, elvágódnánk, eziránt semmi kétség. Egy település nem háromkerekű bicikli, amit egy kézmozdulattal fordíthatunk az ellenkező irányba. Tele vagyunk elkötelezettségekkel a régi irányvonal szellemében. Meg kell hát fassuk a teljes félkört, míg a saját irányunkra rá tudunk fordulni. És csak olyan sebességgel haladhatunk, hogy a keletkező centrifugális erő ne röpítsen le a pályáról.

Ennek vagyunk tanúi napjainkban. Valóban, a korábbi gyakorlattal szöges ellentétben álló ígéretek tettünk a kampány során. Az előző testület inkább képviselte azok érdekeit, akik a településre szándékoznak költözni, mint azokat, akik már itt élnek. Ez a paradox viselkedés azáltal jött létre, hogy a testület olyan befektetői körök bűvkörébe került, amelyek képesek voltak meggyőzni a képviselők többségét arról, hogy nincs más út a település finanszírozására, mint a lakópark-lavinák, a lakosság dinamikus duzzasztása.

Ennek a szemléletnek egy elemkömüvével már találkozhatunk egy

írta:
Wittmann Imre
a 2097 Csoport
Egyesület elnöke

elzárt lakópark lehangelő képeiben. Tapasztalatokat is szerezhetünk majd valamikor az ilyen jellegű településbővítés egyéb vonatkozásairól, ha egyszer odáig is eljut a projekt, hogy emberek kezdenek költözni a házakba.

Az említett alapvető szemléletváltás a település vezetésben mind egyik szereplő számára egy hosszabb tanulási folyamat kezdete. A képviselő testület számára amúgy is minden vicc új, de tanulniuk kell a befektetői köröknek is, hogy diktátumok helyett kérdezni és együttműködni célszerű, és tanulnia kell a lakosságnak, hogy éljen véleménynyilvánítási és a döntéshozatalba bekapcsolódási lehetőségeivel.

Révbe akkor érünk, ha sikerül minden egyes területre egy-egy vízióban és azok hozzávetőleges ütemezésében megállapodni a tulajdonosokkal, mégpedig a lakosság többségének, és különösen a közvetlenül érintett körnek az egyetértésével. Ha ilyen koncepció egyszer már létezik, az a továbbiakban védelmet nyújt akár ad hoc, akár abszurd ötletek ellen. Ennek eléréséig azonban még rengeteg munka van hátra.

Elismeréssel és köszönettel adózunk testületünknek az áldozatos erőfeszítésekért, melyekkel átküzdötték magukat az első év megpróbáltatásain. Csirio, forduljatok temérdek pozitív energiával a második évre!

„ Legalább 20 olyan ember dolgozik körülöttünk önkéntes alapon, aki megsokszorozza az elérhető eredményeket.

jekt is rossz szájízt hagyhat maga után. Ezt különösen a veteményes bérbeadásakor éltem meg.

Személyes tanulság, hogy egy idő után nem lehet tovább feláldozni az alvást a munka oltárán, mert az nem csak a saját, de a környezetem egészségét is tönkreteszi.

Komlós Tibor: Kis túlzással az egész év a tanulságokról szólt részéről. Rá kellett jönnöm, hogy egy-egy, kívülről egyszerűnek tűnő dolog belülről mennyire bürokratikus és komplex feladat, teljesen más dinamikával történik az önkormányzatiság, mint ahogy gondoltam vagy talán a legtöbb ember gondolja. Másképp? Kicsit mindent, nagyon semmit. Fontos volt megtanulnom bizni az „idegekben” és merni segítséget kérni tőlük.

Bubik Szabolcs: Működik az a koncepció, hogy a falu szürkeál-

nek elképzeltem. Ezt a vállalat eddig még nem sikerült olyan szintre hoznom, amilyenre szerettem volna. Az átstrukturálása folyamatban van.

Tömöri Balázs: Az első héttől kezdve sokszor és alaposabban, szájbárogóssabban, ha úgy tetszik, jól érthetően kommunikálnék a lakosság felé, hogy ne várjanak az első héten, az első időkben csodát. Ezt mondjuk sejtettük, csak szerintem nem kommunikáltam eléggé.

Alapból is irreális méretű kihívás az elmúlt évek ügyeit feldolgozni, azokat átlátni, azokban rendet tenni, azokat az itt élő falubeliek számára jó irányba fordítani. Nemhogy már kitűzött, nagy kockázatú bírósági tárgyalásokkal, koronavírus világjárvánnyal, és az azzal járó gazdasági nehézségekkel, a falunak előnytelen közjegyzői okiratba betonozott

Tömöri Balázs polgármester beiktatása 2019. október 17-én | fotó: Kádár Viktor

tőút – nagyon hasznosak voltak, de az is jól látható, hogy van még hova fejlődünk. Önkormányzatnak és lakosságnak egyaránt.

Antonovits Bence: A biza-
lom kiépítése az önkormányzat
irányába. Ha elérjük azt, hogy a
lakosság megbízzon választott
vezetőiben, elhiszi hogy az új ve-
zetés valóban meghallgatja, és az
érdekeit képviseli, akkor egészen
más hangulatban lehet majd öt-
letelni akár súlyos fenyegetések
elhárításáról is. Ha elhiszük azt,
hogy egy oldalon állunk, az hatal-
mas teremtő erőt szabadít fel a
közösségben. Ez a szinergia pedig
segít megugrani akármilyen aka-
dályt.

Komlós Tibor: Utolérni, üze-
meltetni és fenntartani, mindezt
úgy, hogy ne menjen a magánélet
rovására. Kihívássá vált már néha
a hétvége is, ezen mindenképpen
szeretnék változtatni.

Bubik Szabolcs: Lezárni, fel-
oldani a problémás település-
rendezési ügyeket (pl. Lazareth,
Modern Dorf, Malomdűlő) és
megalkotni azokat a terveket, sza-
bályokat, amelyek alapján a falu a
következő 5-15 évben a vágyott
értékek mentén tud majd fejlődni,
megőrizve a természet számára a
lehető legtöbb területet.

Tovább erősíteni a modern,

rugalmas és profi helyi közigaz-
gatást. Újabb és újabb lehetősé-
geket nyitni a lakosoknak a helyi
ügyek alakítására és a saját jövő-
jük helyben megteremtésére!

Buzás István: Fenntartható

képviselőnek kell mindent meg-
csinálnia. Nem a képviselő dolga,
hogy konkrét műszaki terveket
ellenőrizzen és szaladgáljon, erre
kell, hogy legyen ember és rend-
szer. Nekünk elegendő lenne kép-

csinál az ember, mindig lesz szá-
mos olyan, akinek valami nem jó,
akinek félig üres marad a pohár és
ezt jelzi is. (Ez talán jól is van így,
meg kell szokni, tükörbe kell tud-
ni nézni és elfogadni: olyan nincs,
hogy mindenkinek jót tesz az ember.
Amit meg elrontottunk, azt
elismerni és tanulni belőle, legkö-
zelebb nem elkövetni.)

Így volt ez az elmúlt évben is. Ha
fűkaszálnak valahol, akkor miért
nem kátyúzunk? Vagy miért nem
máshol fűkaszálnak? Vagy miért
csak annyian, miért csak annyi-
szor, miért pont akkor, miért csak
akkortól, mikor első naptól kelle-
ne? Vagy miért nem inkább a ve-
zetékekbe évtizede belenőtt fákat
vágjuk? Vagy miért nem építünk
járdát? Vagy miért járdát építünk,
mikor vízelvezetés kellene? Vagy
miért nem kommunikáljuk? Vagy
miért ott és úgy kommunikáljuk,
és miért nem máshogy és máshol?

A legnagyobb kihívásnak így egy
év után azt gondolom, hogy kitalál-
juk: miként lehet ennyi és ilyen súlyú
munkát úgy elvégezni, hogy legyen
minőségi idő a család számára, és
ne betegedjen bele az ember, de
közben mindenki érdekében gyors
tempóban rendezzük a sürgős-fon-
tos ügyeket, hogy ne okozzanak
tovább fejfájást, érezhető legyen az
előrelépés.

A képviselő-testület 2020. január 22-i ülése | fotó: Kádár Viktor

Ha elhiszük azt, hogy egy oldalon állunk, az
hatalmas teremtő erőt szabadít fel a közösségben.

szintre hozni a képviselői munká-
val kapcsolatos munkamennyisé-
get. Úgy, hogy az beilleszthető le-
gyen egy normális életbe, munka
és család mellé. Olyan rendszert
kell kialakítanunk, amiben nem a

ben lennünk és stratégiai dönté-
seket hoznunk.

Tömöri Balázs: Azt korábbi
munkám során valamennyire már
megszoktam, hogy akármit, akár-
milyen célért és akárilyen jól is

Rövidhírek

TOVÁBB SZÉPÜLT A FASOR

2020. szeptember 19-én szombaton a 2097
Csoport Egyesület hívására újra láncfűrész-
metszőollót és ágvágót ragadt a falu, hogy
folytassa a tavaly novemberben megkezdett
munkát, a levendulástól a Kálváriáig vezető
fasor rendbetételét. Ezúttal az ősszel szoká-
sos metszési munkálatok elvégzése mellett a
fasor fentebbi részére is eljutott az egyesületi
és nem egyesületi tagokból álló lelkes csapat.
Az önkéntesek kellemesen fáradtan, de töret-
len jó hangulatban fogyasztották el a közös
ebédet is, ami bográcsban főtt a gesztenyefa
árnyékában, amíg a munka a zajlott.

■ **ÖSSZEFOGÁS AZ ÚJ LAKÓKERTBEN**
Gál Attila – akiről a Zsákfalvi Riporter előző
számában is szoltunk – saját lakókörnyezete,
a Napsugár Lakókert szépítésébe fogott. Az
ott található két önkormányzati telket a fa-
luvezetés, a Trunk Tüzép és az ott élők össze-
fogásával megtisztították a felhalmozódott
építési hulladéktömegetől. Így, amíg a területet
nem értékesítik, a gondozásért cserébe játszó-

térnek használhatják az ott lakó gyerekek. Az
Önkormányzattól kapott 10 kg fűmagot a kö-
zösség már elvetette, sőt egy játszóeszközzel
is megajándékozták a mozgásra vágyó cseme-
tétet.

fotó: Gál Attila

ÚJRA ADVENTI ABLAKDÍSZÍTÉS

Antal Vera szervezésében idén is lesz adventi
ablakdíszítés, ami óriási népszerűségnek ör-
vendett tavaly. A jelentkezéseket 2020. no-
vember 10-ig várja emailben a pbjadvent@
gmail.com címre. A program keretében min-
den nap más-más család ablaka(i), kertje, ka-
puja öltözik díszbe, fénybe. A lényeg, hogy az
utcan állva is könnyen felfedezhető legyen, és
az ablakdíszben jelenjen meg az előzetesen

kiosztott, titkos sorszám. A díszes házakat –
amiből egy napra akár több is juthat –, térké-
pes információ alapján lehet megkeresni, ame-
lyet Vera a „PBJ - adventi ablakdíszítő naptár”
Facebook csoportban tesz majd közzé az ad-
venti napokon.

INGYENES GOMBAVIZSGÁLAT

Cserényi-Zsitnyányi Ildikó
szakellenőr

nyilvántartási szám: 102-0200-221027-322

telefonos egyeztetés alapján:

06-30-393-8110

Közösséget szeretnénk építeni

Selmeczi Tamás családról, fociról és a mai gyerekekről

Az új pálya mellett beszéltük meg a találkozót, éppen egy apukával társalgott, amikor megérkeztem. Majd sorban jöttek az ismerősei, tulajdonképpen bárki járt arra, mindenkinek volt egy kedves szava hozzá. Két lány édesanyjaként arra kellett rájónom, hogy Tamás rendkívül ismert és népszerű a faluban, és akinek fia van Pilisborosjenőn, előbb vagy utóbb biztosan kapcsolatba kerül vele, hiszen ő a fociedző.

Sikerült azon a napon felhívnom és időpontot kérnem tőle az interjúra, amikor – 28 évesen – apa lett, ugyanis október 1-jén megszületett kislánya, Hanna. „A pedagógus pálya jó felkészítés volt az apaságra. Vágytam kisbabára, nagycsaládot szeretnék, legalább négy gyermeket. A feleségemmel egy keresztény közösségben ismerkedtünk meg, nem volt kérdés, hogy Pilisborosjenőn telepedünk le. Ahogy a szüleimet elvarázsolta a falu 25 évvel ezelőtt – akkor költöztünk ide –, úgy minket is magával ragadott a gyönyörű természeti kör-

nyezet, szerencsés vagyok, hogy a falumban dolgozhatok” – mondja.

Tamás a Testnevelési Egyetemen szerzett testnevelő-edzői és testnevelőtanár - gyógytestne-

velő tanári diplomát, majd a kölni Deutsche Sporthochschule intézményében töltött fél évet ösztöndíjasként.

Ott tanulta meg azt a szemléletet, hogy ne az egymással versen-

gés legyen a sport célja, hanem mindenki magához képest hozza ki a legtöbbet magából.

Pilisborosjenői sporttevékenysége 2015-ben, egy sporttáborral kezdődött. Gáspár Erik edzőtársával szervezték meg 25-30 gyereknek az első focitábort, és látták, mekkora igény van erre a faluban. Ma már 200 gyerek a tagja az egyesületüknek. Ötéves kortól kamaszkorig focizhatnak náluk a gyerekek, és nagyon örülnek az új, reflektoros, műfüves pályának.

Tamás 2018-ban diplomázott, az egyetem alatt több helyen is tanított, fociedzéseket tartott például a II. kerületi UFC-nél, ezeket a tapasztalatait hasznosítja itt, és szenteli egész idejét az egyesületnek.

„Célunk, hogy egy összetartó közösséget építsünk, erre jó alkalmat jelentenek a szülő-gyerek focibajnokságok is. A focitornákon nem az eredmény a lényeg, nincs eredménykényszer 13 éves korig, ezt képviseli angol példa alapján az MLSZ is. A lényeg, hogy a fiatalok megszeressék a mozgást és a focit. A gyerekeknek sok biztatásra és dicsőre van szükségük a focipályán is, Erik barátommal igyekszünk ezt a szemléletmódot képviselni.”

Ha valaki kedvet kapott a sporthoz, keresse a Pilisborosjenői USC-t, Facebook oldalukon minden információ megtalálható.

írta:
Demény Rózsa
ujzag@2097.hu

Búcsúzó

Közösségi újságot álmoltam meg másfél éve. És valóban: együtt írtuk, mi, lakosok.

Rengeteget kaptam a laptól. Megtuntam, hogy néha valóban lehet ugrani a mélybe, és reménykedni benne, hogy lesz víz a medencében, mire leérsz. Élt bennem a bizalom, hogy az egyesületünk majd kitalálja a finanszírozást, és a lakosok is mellém állnak cikkíróként.

De a kaland folytatódik: Tömöri Balázs polgármester felkért, hogy dolgozzak velük, vigyem az Önkormányzat kommunikációját, és így a Hírmondót is. Ezt a két újságot vezetni viszont összeférhetetlen. Ugyhogy újra ugrottam egyet, ismét készhelyzet elé állítva az egyesületet. Fel is állt egy szerkesztői team (még ha most még csak ideiglenesen is), amire mindig is vágytam, mert így közösségi igazán az újságírás: a közösség szerkeszti, írja és terjeszti a közösségnek.

Szokták mondani, hogy néha metészes kell megelőzze az erős növekedést. Remélem, hogy így lesz. Minden jót a lapnak és köszönök mindent!

Frivaldszky Bernadett
a Zsákfalvi Riporter
alapító-főszerkesztője

NAPFORGÓ

Berkiné Fehér Éva

Gyógytornász-fizioterapeuta,
Schroth-, Dorn gerincterapeuta,
FDM manualterapeuta, trigger és
tenderpont terapeuta

Egészségmegőrző kezelések,
mágnesterápia, fiziko- és
lézertérápia, gerinc- és
manualterápia,
rehabilitáció, tanácsadás, Bach
virágterápia, trigger-, tenderpont- és
fasciaterápia, tartásjavítás,
csoportos órák gyerekek és
felnőttek számára.

www.napforgo-gyogy-torna.hu
+36-20/228-5560

Horkol? Van megoldás
NightLase® lézeres
horkolásgátló terápia

Műtét nélkül, gyorsan, fájdalommentesen
szünteti meg a horkolást, 3x30 perces kezelés

horkolasgatlas-centrum.hu

Istenhegyi
Magánklinika
Horkolásgátlás
Centrum

Bejelentkezés: +36 30 480 2455

Mandelbrot
PÉKSÉG

KOVÁSZOS KENYEREK,
MINŐSÉGI ALAPANYAGOKBÓL
KÉSZÜLT PÉKSÜTEMÉNYEK,
HELYI KÉZMŰVES TERMÉKEK, KÁVÉ

Sok finomság kis helyen is elér

Riport a péntek délutáni falupiacról

Péntek délutánonként igazán jó érzés végigsétálni a Budai úton a postától a hídig, mert ilyenkor a környék megtelik élettel. Először a Mandelbrot udvarán gyűlnek a vásárlók, hogy bejuthassanak az illatozó kenyerek és péksütemények birodalmába, tovább menve a gyönyörű, sokszínű zöldség-gyümölcs kavalkád tűnik fel, és a ház előtt várakozva beszédbe elegyedhet az ember ismerős-ismeretlen falubelivel vagy éppen falun kívülivel.

A Falupiac ezen a helyen, Küller János házrészében már 2011 óta várja a vásárlókat. Megálmodója és elindítója Bodnár Barnabás, születése óta a faluban lakó kecskesajt készítő őstermelő. A kecskesajton kívül Boros Melindától zöldséget, gyümölcsöt, aszaltványokat, befőtteket, ajvart, mindenféle kencéket vásárolhatunk, Balázs Ilona (Ica) kéthetente hússal tölti fel a piac fennmaradó sarkát, Szénási László pedig helyi mézet árul. Őket kérdeztem személyes történeteikről, megéléseikről, a mindennapok kihívásairól.

Kemény vas és puha sajt

Kezdhetném a történetet meszeszerűen: egyszer volt, hol nem volt, élt egy lakatosmester egy kis hegyvidéki falucskában. Egy nap gondolt egyet és elindult szerencsét próbálni, megtanulni egy másik mesterséget. Egészen Gödöllőig vitte az útja, ahol megtanulta a sajt készítés csínját-bínját, lett belőle őstermelő. Egy messzi-messzi országban, ahol egészen magas hegyek kápráztatják el az embert, két hetet eltöltött, hogy ott, abban a svájci sajtüzemben tökéletesre faragja a mesterséget. Ilyesmí lehet mesébe foglalni Bodnár Barnabás életének egy

szeletét, amelyben sok munkával, szorgalommal a lakatos mesterséget kecskesajt termelőre váltotta. A kemény vasat puha sajtra, a hegesztőgépet fejőgépre. Élettelen dolgokat kecskékre, kacsákra, tyúkokra, nemes penészre. „Tudtam, hogy a mezőgazdaság, az állatok jó ötlet, arra mindig szükség lesz, de attól azért tartottam egy kicsit, hogy itt mindig korán kell kelni, és nagyon hosszú a munkaidő. De ez egy elköteleződés, egy életforma, elfogadtam és nagyon szeretem csinálni, bár legfeljebb három napra tudtam elmenni az utóbbi tizenöt évben.” Barna 2005 óta őstermelő, de már azelőtt is tartott kecskéket. Állatait (kecskéket, birkákat) zárt tartásban tartja, ennek előnye elmondása szerint, hogy kevesebb betegséggel kell megküzdenie. „Szerencsére 2010 óta megduplázódott a kecskétámogatás. A kormány szerencsére sokat foglalkozott az ágazat támogatásával. Az állatok mind itt vannak a háznál, kivéve a tehenek, ők a Mátrában legelnek, a sajtok érlelése részben Vértesszőlősen, részben itt folyik.” Az udvar gyönyörű rendezett, folydogál a kútból a víz, amerre az ember néz, mindenhol állatok, szép, zöldre festett karámkokban mozgolódnak. Hátral kacsák és pulykák is totyognak. Most ámulva bámulom,

ahogy eteti a kecskéket, hatalmas vasvillával hordja nekik a szénát, szaladnak utána, mint kutya a gazdája után, az egyik már a lelógó fűdarabokat is kikapkodja a kupacból. „A sajt öt hektáros földemen kaszálom nekik az ennyit min-

Boros Melinda | fotó: Kádár Viktor

den nap, de vennem is kell hozzá, általában Schäffer Misitől (Ürömon a Budakalász felőli úton balra fent). Persze nem kérdés, hogy a kecskének, birkáknak az lenne az igazi, ha legelhetnének a mezőn, a jövőben szeretné ilyen módon is folytatni a tenyésztést. „Persze, hogy zavaró lehet az év egy bizonyos szakaszában az állatok körül kialakuló légyinvázió, ez azonban csak egy rövid idő, a júniusi nap-éj-egyenlőség

írta:
Máté Krisztina
ujzag@2097.hu

környékén várható. Sajnos alig van tél, ezért több a légy, több a szúnyog. A birkáknál most fordult elő először a kényelvűség betegség, amit a szúnyogok terjesztenek.” Szinte mindent egyedül végez, időszakos segítséggel: „Unokaöcsém besegít a fejésbe, nagyon ügyes, 74 kecske 47 perc. A trágyát viszem a szőlőbe meg kertekbe, műtrágya helyett. Büszkén mutatja a helyiséget, ahol a sajtok várakoznak a pultban, a falon a bizonyíték munkájának elismerésére, hiszen 2018 óta a Pilisborosjenő Települési Agrárgazdasági Bizottság vezetőségi tagi mandátumával rendelkezik. Nézegetem a sajtokat a pultban, igazán szép látvány. „Sokan nem tudják, hogy ide is lehet jönni szerdánként sajtot venni, csütörtökön Ürömon árulok a pékségben, pénteken a Falupiacon, szombaton pedig az ürömi apartmanház udvarán.”

Emellett állandó sajtárusa az Ürömi Nyári Fesztiválnak és rendszeresen rendez Kecskefesztivált. Éttermeknek is szállít sajtot, az Ürömi Hüttében is az ő portékái kerülnek az asztalra. Az ötletekből nem fogy ki, csak a megvalósítás nehéz ügy, hogy nem igazán van ember, aki segíteni tudja a napi munkát. A munka nem áll meg, ezt Melinda is tanúsíthatja.

Vidám szinkavalkád: Melinda és terményei

Melindát hosszú évek óta ismerem, bár amikor gyermekeink az ürömi oviba jártak, még nem zöldség-gyümölcs értékesítéssel foglalkozott. Eredetileg papíripari mérnök, aztán értékesítő, üzletkötő, foglalkozott kineziológiával,

parapszichológiával. Egy „véletlen” folytán visszacsöppent szülei vidéki gazdálkodó életébe, amelyben felnőtt. Jászfényszaruról származó paraszt családba született, szülei Hatvanba költöztek, ott a ház körül 5000 nm fekete földet, két utcával arrébb pedig kétszer annyi homokos talajú földet kell megművelni. Pár éve édesapja lábtörése kapcsán elkélt otthon a segítség a paradicsom palánták ültetésében, ezért aztán mit volt mit tenni, segített. És ez így is maradt. „A szüleim mindig is gazdálkodtak, így nőttem fel, ismertem ezt az életmódot, nem volt idegen a földmunka. Édesapám nem értett a vegyszerekhez, mit mikor, milyen műtrágyát vagy egyéb szert kell a növényekre permetezni, ezért inkább nem permeteztet. Egyszer valami nikotintartalmú szertől olyan allergiás lett, hogy kórházba került, úgyhogy végleg felhagyott a próbálkozással. Istállótrágya és kész. És ez mekkora kincs, az igazi vegyszermentes zöldség, gyümölcs. „Tíz éve csak

de nagyon sok munka van velük. Ő is azt mondja, nincs napszámos, nincs munkáskéz, mindent egyedül kell végezni. Persze egyszerűbb lenne a földeket kukoricával meg napraforgóval beültetni, de ha egyszer érdekesebb dolgokra vágyik. Egyik legfontosabb terméke a fokhagyma, mert olyan nehéz jó fokhagymát kapni, és szeretne volna az ősmagyar fajtákat ültetni, a paradicsomból is volt vagy tíz féle. „Sajnos múlt évben meghalt édesanyám, ő volt a palánta nevelő, így ma már nincs erre időm. Azóta sok mindentről le kellett mondanom, így a saját zöldségek mellé összeszedem a termelőktől, akikről biztosan tudom, hogy úgy gondolkodnak, mint én és vegyszermentesen termelnek.” De így is igazi színekavalkád az őszi kínálata, külön említést érdemel, hogy lehet nála összevágott sütőtököket kapni, ami egyrészt fantasztikusan finom, másrészt az időhiánnyal küzdő háziasszonyok álma. A kápiapaprikából elrakott püré pörköltjeim

Édesapám nem értett a vegyszerekhez, mit mikor, milyen műtrágyát vagy egyéb szert kell a növényekre permetezni, ezért inkább nem permeteztet

ezzel foglalkozom, és lassan kezdem megérteni a természetet. Minden érdekesebb növényt kipróbálok, sokszor a vevők is segítettek, a batátát például tőlük halottam, hoztak nekem magokat, azokat kipróbáltam, a hagyományos zöldségek mellett volt okram, korillám, izsópom, batátám, aztán elég hamar felfedeztem a mángoldot is. Pedig ott azért volt néha gond édesapjával, aki a járókerettel is lement a kertbe és nagy gonddal kikapálta az általa nem ismert új növényeket, a mángoldot, római salátát.” Melinda paradicsom választéka évekig egyedülálló volt,

elengedhetetlen része. Pilisborosjenőn kívül Budakeszin található vásárnaponként, szombat délelőtt a csillaghegyi piac árusaival kínálja a portékáit. Csodálom az energiáját, mindig fáradhatatlan. Egyetlen segítsége a fia, kipakol, bepakol, hazaszalad, elhossa, ötlete nyomán elindították az online világba való belépést is az e-kofa oldalon. Ha tehetem, én azért élőben szeretném látni mosolygós almáit, a vadkörtét, a büszkén sorakozó befőtteket, a hatalmas, kanyargó répakötegeket, a bordó-zöld színben pompázó mángold csokrokat, a ládákban sorakozó paprikákat.

Bodnár Barnabás | fotó: Kádár Viktor

Balázs Ilona és húskészítményei | fotó: Kádár Viktor

A világ legjobb kolbásza

Kéthetente sokak örömeire húst is kínál a Falupiac. Nem nehéz észrevenni, hogy húsevő nép a magyar, mert ilyenkor nagyobb sorok kígyóznak a ház előtt. Nálunk a csatlóban a slágertermék lca csemege és csípős kolbásza, a mesés angol szalonna és húsvétkor a sonka. Balázs Ilonát és férjét Melinda csábította Pilisborosjenőre a veresegyházi piacról. Nem meglepő módon Ilona és férje is teljesen más ágazatból „tévedtek” az állattenyésztés és az ezzel járó rengeteg munka útjára. Ilona varrónő, férje kőműves, édesapja betegségek miatt döntött úgy, hogy családi vállalkozásba kezdenek. „Nagy szerencsém van, mert a férjem mindent megcsinál, nekem szinte csak a húсок beszóása marad, meg persze a piacozás. Minden fűszerkezés saját fűszerkeverékekkel történik, a termékeinket laktóz- és gluténérzékenyek is fogyaszthatják.”

A család mindig is rendelkezett földekkel, tartottak állatokat, tehát annyira nem volt meglepő a váltás, de nem bánták meg, hogy teljesen erre koncentrálnak. „Gyümölcsöseink is vannak, de sajnos elöregedtek a fák, a folyamatos gyümölcs-eltulajdonítás miatt nincs értelme őket megfiatalítani.” A húsfeldolgozást otthon végzik, az állattartás Veresegyházon kívül, a tanyán zajlik. „A teljes folyamatot 99%-ban a férjem végzi és még főzni is tud” – jegyzi meg nevetve, meg is állapítjuk, hogy igazán jól választott. Icanál is mindig öröm vásárolni, jókedvű, aranyos, a húсок pedig ínycsiklandóan illatoznak az asztalán.

Ne feledkezzünk meg a mézről sem, amely nagy választékban sorakozik Szénási László asztalán, aki végtelen nyugalomával, szelíden méregeti a húsról, sajtra váró vásárlókat, ha hozzá is érkeznek, rendületlenül válaszol, tájékoztat, látszik, hogy benne van szíve lelke minden egyes üvegben, pedig majd’ ötven

Szénási László | fotó: Kádár Viktor

évesen kezdett méhészkedni. (A Zsákfalvi Riporter 2019. májusi számában részletes cikket olvashatnak róla.)

Beszélgetve a Falupiac állandó árusaival ismét meggyőződtem arról, amit mindig is tudtam: a föld, állatokkal való munka borzasztó hálás feladat, de nem egy egész embert kíván, hanem másfél-két-szer egy egészet. Mégis úgy érzem, megéri. Szívet melengető az a szeretet és alázat, amivel ők ezt művelik. Ez bizonyára mindenkire igaz, aki ezzel foglalkozik, gyanítom, csak így lehet. Mi pedig azzal tudjuk meghálálni, hogy megvesszük, megesszük, hirdetjük. Köszönjük.

„Ezt a falut Pilisborosjenőnek hívják, nem Meditop falvának”

Interjú Dr. Ács Zoltánnal és Dr. Greskovits Dáviddal,
a Meditop Gyógyszeripari Kft. tulajdonos ügyvezetőivel

■ készítette:
Kádár Viktor, Lévay Ákos és
Madaras Zoltán
ujtag@2097.hu

Falunk egyik legnagyobb adófizetője, a Meditop Gyógyszeripari Kft. komoly beruházást tervez. Meglévő telephelyeiket logisztikai központtal bővítenék, amelynek elkészültével a csomagolást – és idővel akár a gyártást is – az ófalun kívülre helyeznék. A Meditop – mint kiemelt hazai KKV – a kormányzat támogatását is élvezzi, a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (NIF) az új telephelyükhöz igazítaná az M0-ás autópálya beruházással is összefüggésben álló ipartelepi bekötőutat. Amely út megépítéséről a falu lakóinak véleménye – lakhelyük fekvésének függvényében is – markánsan eltér.

Dr. Ács Zoltán és Dr. Greskovits Dávid | fotó: Kádár Viktor

ZSR: Milyen előnyei származnak Pilisborosjenőnek a Meditop növekedéséből?

Dr. Ács Zoltán: Magasabb szintre lépve az árbevételünk növekedésével nyilván a helyi adóbefizetések is idővel megemelkednek, másrészt színvonalasabb munkahelyeket tudunk majd biztosítani a lakosságnak. Egyre több támogatást tudunk majd nyújtani a falunak, ahogy a lehetőségeinkhez mérten nyújtottunk már eddig is.

ZSR: Tudnának néhány példát említeni?

Dr. Greskovits Dávid: Támogattuk a tanösvény és a játszótér megvalósítását, támogattuk az óvodát, különböző rendezvényeket. A Várjátékokra minden esetben vásároltunk 150-200 jegyet, támogattuk a nyugdíjasokat, a Jövő Jenő Alapítványt, éveken át a helyi kézilabda csapatot. A József Attila utcát és a körülöttünk lévő utcákat, járdákat összesen 40 millió forintért újítottuk fel. Ezeket a területeket folyamatosan gondoz-

zuk, öntözzük és karban is tartjuk. Akármilyen megkeresés jött, mi nyitottak voltunk rá.

ZSR: Ács úr, az ímént, az interjú előtt mégis úgy fogalmazott, hogy nem igazán vesznek részt a falu életében.

ÁZ: Sosem szerettük volna zavarani a falut, nem szerettük volna, hogy bárki is azt érezze, hogy „rátelepszünk” a falura, annak ellenére, hogy itt vagyunk a falu közepén.

GD: Ezt a falut Pilisborosjenőnek hívják és nem Meditop-falvának.

ZSR: Mi az oka annak, hogy – amint a lakossági fórumon megtudhattuk – mindössze 24 helyi lakosnak tudnak munkát adni? Ez alig több, mint az összes dolgozójuk 10%-a.

ÁZ: Ha ez a falu nem a főváros határában lenne, akkor nyilván sokkal többen dolgoznának nálunk. Volt olyan időszak, hogy nagy igényünk lett volna helyi dolgozókra, de senkit nem találtunk. Hallottunk olyan esetekről is, hogy voltak mun-

kanélküliek ekkor, akik azért nem jelentkeztek hozzánk, mert inkább várták a jobb lehetőséget Pestről. Tény, hogy a legtöbb esetben betanított munkásokat tudtunk a faluból felvenni, mert gyógyszeripari szakember nem sok van a faluban, nagyjából senki. Cegléd környékéről naponta fuvarozunk ide saját költségünkön 30 embert, Dorogra pedig 15 embert, de nem azért, mert nem vennénk fel pilisborosjenőieket.

ZSR: Megtudhatjuk, hogy az utóbbi években mennyi helyi adót fizettek Pilisborosjenőn?

ÁZ: 30 és 47 millió forint közötti összeget évente, annak függvényében, hogy melyik évünk hogyan sikerült. Ebben benne vannak az iparüzési adón túl az ingatlan, a telek, és az autók után fizetett adók is.

ZSR: Milyen segítséget várnak az Önkormányzattól terveik megvalósításához?

ÁZ: Mivel a falu körül elérhető ingatlanok mind magánkézen vannak, mi az Önkormányzatot már éveken ezelőtt azzal kerestük meg, hogy közösen találjunk egy megfizethető területet, amely a legkevésbé problémás a falunak, de legkevésbé igényel tőlünk azonnali investálást. Egy hosszú távú megállapodás volt a célunk, például részletfizetéssel. Elsősorban azért, hogy a szabad pénzeszközeinket ne kösse le az ingatlan költsége. Mi még most is egy viszonylag kis cég vagyunk, akármilyen nagyok is nézünk ki kívülről.

ZSR: Az új Önkormányzat viszont már új szempontokat hozott be a keresésbe, tovább szűkítve a lehetséges helyszínek számát. Választási programjuknak megfelelően nem szeretnék új ipari

területet létesíteni a mezőgazdasági területek rovására, márpedig alacsony áron csak ezeket lehet megvenni.

ÁZ: A település rendezési tervében rengeteg gazdasági terület van a Budai út és Fő út között is, de ezek mind magánkézen vannak. Tulajdonosaik piaci áron szeretnék ezeket továbbadni, de sok esetben szembe-sültünk a lakóingatlanokra jellemző árszínvonalal, pedig mi ipari területet kerestünk. Ez számunkra azt jelenti, hogy akár tizenötször annyit kellene ezekért fizetnünk, mint például a Budai út másik oldalán fekvő szántókért.

ZSR: A szántókra vonatkozóan, mint kiderült, már pontos vételár ajánlatuk is van.

ÁZ: Előszerződésünk is van a területre, amit a fórumon – mint valami titkos paktumot – is felröttak nekünk. Holott a minisztériumban azt várják tőlünk, hogy mutassunk rá egy, már a birtokunkban lévő területre, amelyet a faluval egyetértésben tudunk fejleszteni, és akkor ők megpróbálják az ahhoz vezető ipari bekötőutat az M0-ás költségvetésében megtervezni. Amikor mi ezt meghallottuk, azt hittük, hogy a faluban mindenki örömmel fogadja majd a jó hírt, hogy végre olyan út épül Pilisborosjenőn, amely megoldja azt a problémát, hogy a külső településrészt ne csak nagy kerülővel lehessen megközelíteni. Én azt gondoltam, hogy egy olyan, a két településrészt összekötő, jó minőségű út, amihez 50 évig várhatóan nem kell majd hozzányúltni, az jó. De tudomásul veszem, hogy ez sok embernek nem elfogadható megoldás.

ZSR: Ha a logisztikai központjukat – az Önkormányzat elképzeléseinek megfelelően – a volt Téglagyár területén valósítanák meg, az egy csapásra feloldaná a bekötőúttal szembeni ellenérzéseket is, hiszen ebben az esetben nem lenne szükség bekötőútra. Önök is így látják?

ÁZ: Igen, ebben az esetben a két telephely között csak kisteherautóval közlekednénk, és azokkal is csak addig, amíg az üzem itt van a falu-

ban. Azonban a raktárkapacitásunk a legszűkösebb jelenleg. Amennyiben valahol a közelben megfelelő raktározási kapacitást tudunk megvalósítani, úgy nagy valószínűséggel odavisszük a csomagoló részleget is. Így a jelenlegi telephelyünkön felszabadulna annyi hely, hogy egy időre a technológiai fejlesztéseink is véghezvihetők lennének a jelenlegi épületeinken belül. De éppen azért keresünk – az eredeti terveinkhez képest – nagyobb területet, hogy távlati terveinknek is biztonságosan teret tudjunk biztosítani, azaz a gyártókapacitásaink is idővel elköltöztethetők legyenek.

A bekötőutat nem mi rajzoltuk. Egyébként a cégünk kiemelt KKV-ként szerződésben áll két minisztériummal is. Ezeket a szerződéseket nem mi kezdeményeztük, de örömmel tölt el minket és úgy gondoljuk, hogy egyedülálló lehetőség a számunkra. A Meditop nem egy multi, nem is privatizált cég, hanem egy közepes cég, amit Dáviddal ketten építettünk a semmiből.

ZSR: Mik az alapvető szempontjait a lehetséges helyszínopciók mérlegelése során?

ÁZ: Piaci árú ingatlanokat nem engedhetünk meg magunknak, mert ha drága telkekre költjük a pénzünket, akkor nem marad forrás a technológiára. Olyan területet kell keresnünk, amelyen úgy tudunk színvonalas új telephelyet létesíteni, hogy nem zavarjuk a környezetünket és nem is „pocsékoljuk el” az erőforrásainkat, miközben egyúttal megfelelő bővítési lehetőség is biztosított a jövőbeni beruházásaink számára.

ZSR: Melyik opcióban látják jelenleg a perspektívát?

ÁZ: Megmondom őszintén, én a feltöltött bányagödörben ezt a lehetőséget nem látom. Ennek ellenére, erre a verzióra is költjük a pénzünket, hiszen terveket készítettünk rá.

ZSR: Amennyiben készülnének olyan talajmechanikai vizsgálatok, amelyek igazolnák, hogy megfelelő a talaj állékonysága az önkormányzatok szereplő épületek felépítéséhez, akkor ismét realis opcióként tekintenének az Önkormányzat által preferált területre?

GD: A talajmechanikai alkalmasságon túl az építési lehetőségeket sem látjuk túl kedvezőnek, hiszen ha 17 méterre, vagy akár csak 8 méterre be kell mennünk a föld alá, az nyilván nem ekvivalens egy olyan opcióval, ahol a föld felszínén tudnánk építkezni. Elméletben a jelenlegi, ófalubeli telephelyünkön is lenne még lehetőség bővílni, elkezdhetnénk ásni egy két szint

mély gödört a parkolónk helyére, de ez ugyancsak drága és ésszerűtlen megoldás lenne, ha van más, gazdaságosabb lehetőség. Nekünk logikus bővítésben kell gondolkodnunk. Nem a falu ellenében, a faluval együtt gondolkodva. De nem lehet olyan helyzetbe kényszeríteni egy vállalkozást, hogy többször akkora összeget költsön valamire, ami sokkal gazdaságosabban is megvalósítható lenne.

Mi tizenéve keressük a megfelelő helyet, de Pilisborosjenőn a legtöbb, számunkra alkalmas helyszín mind olyan magánkézben lévő terület, amelyet nem engedhetünk meg magunknak. Másfelől nem is szeretnénk semmilyen ingatlanspekulációban részt venni, amely arra épít, hogy ha a Meditop megépíti a logisztikai központját, akkor elkezdik árulni aranyáron azokat a szomszédos területeket, amelyre esetleg a következő tíz év bővülése során lenne szükségünk.

ZSR: A bekötőút esetleges megépülése ugyanilyen veszélyeket hozhat magával, amely a falu szempontjából is veszélyeket rejt.

ÁZ: Mi ezért kezdtünk el 5 ha-os méretben gondolkodni. Nem azért, mert most azonnal akkora területre van szükségünk, hanem hogy biztonságossá tegyük a jövőnket. Most sem kényelmes nekünk ezzel fog-

lalkozni, mert mi gyógyszerészek vagyunk, nem ingatlanfejlesztők. Szeretnénk elsődleges feladatainkra koncentrálni: gyógyszerfejlesztéssel, kutatással, gyártás-optimalizálással, üzletkötéssel foglalkozni. Cégünk az elmúlt években befektetett munkának köszönhetően olyan szerződésállománnyal rendelkezik, amellyel komoly fejlődést prognosztizálhatunk magunknak.

ZSR: Akkor, ha jól értjük, nem zárják ki a téglagyári ipari területet sem, ha belefér a büdzséjükkbe.

ÁZ: Mi mindig is ipari területet kerestünk, csak a falu közelében fekvőket nem tudtuk megfizetni. Egy cégnek, amelyik organikus növekedésben van, annak mindig az a költség a jelentős, amelyet éppen abban a pillanatban kell befektetnie. Nekünk minden esetben előre kell menekülnünk, ami miatt eddig is minden pénzünket ebbe a cégbe fektettük be, a megtermelt profitot pedig folyamatosan visszaforgattuk.

GD: Függetlenül az állami támogatástól, mi abból tudunk beruházni, amit megtermelünk. Nem engedhetünk meg magunknak tizenöt-szörös árakat.

ZSR: Nyilvános pénzügyi mutatóikon az látszik, hogy az előző két üzleti évüket veszteséggel zárták. Szabad megkérdeznünk,

miért éppen most terveznek ilyen komoly beruházásokat?

ÁZ: A kétezres évek elején rendkívül sikeresek voltunk. Néhány fejlesztésünknek és az új piacainknak köszönhetően még Pegazus Díjat is kaptunk, mint a leggyorsabban növekedő közép-magyarországi KKV. A második évtized közepén azonban a német egészségbiztosítási rendszer átalakításának köszönhetően néhány külföldi partnerünk miatt 6-800 millió Ft körüli összeget kellett utólagosan jóváírunk éppen a legnagyobb beruházásunk befejezése után, miközben egyébként azt hittük, hogy gyors növekedésben vagyunk. Természetesen rögtön intenzív gyógyszer- és üzletfejlesztésbe kezdtünk. Ennek okán és a beruházásaink utáni jelentős összegű amortizáció miatt van negatív eredmény a könyvünkben.

Azóta volt néhány olyan licenc-eladásunk, amellyel ezt egyensúlyba tudtuk hozni, de hatásai a pénzügyi mutatóinkon még most is érződnek. Mindazonáltal most befejeződött be sikeresen több fejlesztésünk, köztük egy olyan szabadalommal védett gyógyszer regisztrációja indult el, amely 8 évig egyedüli jelenlétet biztosít a piacon, és várhatóan prémium áron tudjuk majd szállítani. Tehát most egy olyan új termékcsoport van a kezünkben, aláírt szerződésekkel együtt, amelyek egészen más jövőt rajzolnak, mint ahogy eddig működtünk. De ezt a pénzügyi helyzetet sem arra szeretnénk használni, hogy gyorsan vegyünk egy villát például az Adrián, hanem arra, hogy itt további befektetéseket tudjunk eszközölni.

GD: Tudni kell, hogy a gyógyszeripari fejlesztések és befektetések legkorábban 5 év után kezdenek megtérülni.

ZSR: Az Önkormányzat honlapján elérhető NIF-prezentációban olyan forgalombecslési adatok találhatók, melyek igazolhatják a Hegyalja út közelében élők félelmeit.

ÁZ: Mi megértettük a lakosok félelmeit, ezért volt nagyon kellemetlen számunkra a falufórum, amelyen azt éreztük, hogy a falu ellenségeként állítanak be minket, miközben egyáltalán nem vagyunk azok. Megoldási javaslatként fogalmaztuk meg például a bekötőúttal kapcsolatosan, hogy az Önkormányzattal szerződésben mi ezt az utat le is zárhatnánk, és addig lezárva is tarthatnánk, ameddig az Önkormányzat nem látja biztonságosnak az útszakasz megnyitását. Fizikailag ez azt jelentené, hogy az utolsó 15 méter meg sem épülne és kizárólag a telephelyünkön

Mi lesz a HIPA-val?

Pilisborosjenőn – a máshol jellemző, maximálisan kiszabható két százalék helyett – kedvezőbb, másfél százalék a helyi iparüzési adó mértéke. Az alacsonyabb adókulcs miatt falunk vonzóbb befektetési célpont lehet a vállalkozások számára. Fontos megjegyezni továbbá, hogy a HIPA számításának alapját csökkenteni lehet bizonyos tételek elszámolásával. Alapja nem az adózás előtti eredmény, hanem a nettó árbevétele, amit csökkenteni lehet az anyagköltséggel, az eladott áruk beszerzési értékével, az alvállalkozói teljesítések értékével és az alap kutatás (K+F) adóévi elszámolt közvetlen költségével. Amennyiben egy vállalkozás beruházás révén növeli az alap kutatásra fordított kiadásait, azzal nagy mértékben csökkentheti a helyi önkormányzatnak fizetendő iparüzési adót.

Az elmúlt években megfigyelhető volt, hogy a központi

költségvetés egyre több helyi adót von el az önkormányzatoktól (pl. gépjárműadó).

Ahogy Varga Mihály pénzügyminiszter szeptember végén a Magyar Közgazdasági Társaság 58. Vándorgyűlésén elmondta, a járványhelyzet miatt ez a tendencia tovább folytatódhat: a válság okozta hiány csökkentése érdekében a kormány továbbra is fontosnak tartja, hogy Magyarország vonzó termelési és befektetési célpont legyen. A befektetések élénkítésének egyik eszköze az adók további csökkentése. Társasági adókulcsunk EU-szinten a legalacsonyabb (9%), ám Varga Mihály hangsúlyozta, hogy a helyi iparüzési adó már nem maradhat sokáig ebben a formájában. Sajnos konkrétumok még nem hangzottak el, de úgy tűnik, hogy a helyi iparüzési adóval kapcsolatban is változások várhatóak a közeljövőben.

Köles Gabriella

keresztül lehetne a Budai útra átmenni. Ezzel kapcsolatban a NIF-fel is egyeztettünk, és ők arról tájékoztattak, hogy ez egy lehetséges megoldás.

ZSR: Annyi azért legszögezhető, hogy ha másfél milliárd forintból megépül egy út 98%-a, akkor a maradék 2% megépítése elől már sokkal kevesebb akadályt kell elgörgetni.

ÁZ: Javaslatunk szerint ez a szerződés nem a mindenkori önkormányzatra bízna az út esetleges kinyitását, hanem időszámban korlátoznánk ennek lehetőségét legalább az Mo megvalósulásáig. Onnantól pedig az önkormányzat dönthetne róla. Azt is tudni lehet, hogy ennek az útnak egy része tőlünk függetlenül is megépül, hiszen ezzel köteles kiváltani a NIF – az MO-ás csomópont

miatt megszűnő – Panoráma utcai feljárót. Ha egy kicsit MO-szeptikus vagyok: lehet, hogy 10 évvel az MO megvalósulása előtt fogja a NIF ezt az utat pótolni. Ebből következően akár mi magunk is lehetnénk – telephelyünk által – a garancia arra, hogy az átmenő forgalom biztosan korlátozva legyen. A földutat pedig a Budai út irányából lezárnánk, az erdősávból hiányzó fák helyére újakat ültetnénk.

GD: Ha szabad egy kis emóciót is belevinni, nekünk a bizalmatlanság esik a legrosszabbul. 30 év során nem adtunk okot a bizalmatlanságra. Ha mi azt mondjuk, hogy lezárjuk az utat, akkor mi ténylegesen ezt fogjuk tenni. Mi mindig bizalommal fordultunk a faluhoz és az önkormányzathoz, és nem tettünk olyat, ami a falu ellenérdekét szolgálta volna.

„Egy ilyen út összességében negatív mérlegű”

Buzás István képviselő a bekötőútról és a Meditop fejlesztéséről

fotó: Kádár Viktor

ZSR: Többször is hallani lehetett tőled az elmúlt hetekben, hogy mindenképpen szeretnéd a Meditopot a faluban tartani. A Budai út és a Kövesbérc közötti szántóra tervezett beruházásukat mégsem támogatjátok.

Bl: Minden vállalkozás fontos – méretétől függetlenül – nem csak a Meditop, mindenki más is, aki Borosjenőn munkát ad az embereknek, aki adót fizet, aki a faluban a gazdaság alapjait megteremti. De véleményem szerint egyik vállalkozás sem lehet olyan fontos – még ha 100 millió forint iparüzési adót fizetne, 500 borosjenőit foglalkoztatna és minden hónapban felújítana egy utcát –, hogy emiatt átminősítsuk a szántót ipari parkká.

ZSR: Viszont a volt bányaterület, amelyet – a zöldmezős beruházás alternatívájaként – ajánlottak a Meditop számára, szerintük nem alkalmas ipari parknak.

Bl: Szerintünk alkalmas, vagy ha mégsem, az valamilyen műszaki vizsgálat kapcsán kell hogy kiderüljön. Ehhez azonban tudnunk kell, hogy van-e a Meditopban kellő szándék a kompromisszum keresésére, mert nem mindegy, hogy egy 5 hektáros területen hol veszünk mintát. A terület felét indokolatlan lenne megfúrni, ahová úgysem épül semmi. Ott kell fúrni, ahová épületet tervezünk. Kell, hogy legyen valamilyen víziónk arról, hogy hol fog menni ott út, hova tervezünk épületet. Nyilván kerülni kellene a kockázatos területeket. Mert bőven van olyan terület ezen az 5 hektáron, ami soha nem volt bányagödör.

ZSR: Akkor is érdemes ilyen terveket szövögetnie a testületnek, ha megvan a kockázata, hogy az iparüzési adó-bevételeket a kormány idővel elvonja az önkormányzatoktól?

Bl: Az önkormányzat döntése, hogy melyik utat járja. Inkább a bevételre optimalizál és így esetleg környezetszennyező, zajos, nem K+F irányultságú vállalatokat hoz be a területeire, de több pénzhez jut, vagy beéri kevesebb pénzzel. Jöjjenek inkább szép csendben dolgozó gyógyszerészek, mérnökök, akik kutatnak, fejlesztenek. Cserébe jóval kisebb mértékben terhelik a környezetet. Én azt gondolom, hogy nekünk inkább ez utóbbi lesz az irány. Szerintem ennek a falunak fontosabb az, hogy a környezeti terhelés minimális legyen, mint hogy hatalmas adókat szedjünk be. Egy nehézfémöntőde fizethetne akármennyit, de nem kell, köszönjük!

ZSR: A környéken lakók ellenállása viszont akár a „szelídebb” vállalkozókkal szemben is markáns lehet.

Bl: Először kellene egy terv. A Tégla-úti és környékének infrastruktúrája jelentősen elmarad a belső falutól, pedig az sincsen fantasztikusan fejlett állapotban. Ha azt a képet látják maguk előtt, amit mi is láttunk Veresgyházon jártunkkor, hogy a Sanofi beruházása milyen szimbiózisban van a településsel, az árnyalná ezt a kérdést. Ha lenne rendes út, lenne közvilágítás, lenne csatorna, ha minden megteremtődne egy ilyen ipari beruházás által úgy, hogy az a beruházás megpróbálna – amennyire lehet – a környezetébe illeszkedve megvalósulni, tehát fákat ültetne maga köré, és azt esetleg közparkként üzemeltetné, úgy el tudom képzelni, hogy az ott lakók ellenállása is mérséklődne, hiszen profitálnának belőle. De nem csak az Önkormányzat területére igaz mindez, hanem a jelenleg még a Budai Tégla által tulajdonolt ipari övezetre is. Szeretnénk, ha az is fejlődne, ha oda is jönnének vállalkozások, akik munkahelyet teremtenek, adót fizetnek, akik hozzájárulnak a környezetük rendbentartásához. Az egész környéknek hiányzik a gondos gazda. Az Önkormányzat sosem fogja tudni ezeket a területeket úgy karbantartani, ahogy ezt az ott lakók joggal elvárják. Ha a Meditop beruházását sikerülne ott megvalósítani, az adna ennek a területnek egy lökést. Akkor a NIF arra fejlesztene az utat, akkor a Bécsi úti részen ezzel együtt végre megvalósulhatna a régen vágyott gyalogos járda, ez

■ készítette:
Kádár Viktor
kadarvikt@2097.hu

által a csatornafejlesztés is felgyorsulhat. Tehát egy csomó mindent magával hozna, ami az ott élőknek és az ott vállalkozóknak jó.

ZSR: Ha azonban az út mégis a jelenleg tervezett nyomvonalon kötné össze a két településrészt, azon túl, hogy hátrányosan érinteti a környék lakóit, a település további növekedését, elvárosiasodását szolgálhatja.

Bl: Sokan vannak, akik úgy tekintenek az útra, mint egy időzített bombára. Mert ahová út épül, ott 5-10-20 éven belül sokkal könnyebb lesz lakóparkot fejleszteni, vagy ipart vinni oda. Én magam is így látom, alá is írtam az útépités elleni petíciót. Az október 2-i fórum hangulata azonban nagyon nem tetszett. Nem örültem, hogy demonstrációnak használták a megjelentek és ezáltal esélyt sem adtak egy normális hangnemű egyeztetésre. Azt gondolom, hogy van az a pont, ahol erre van szükség, de azt meg kell, hogy előzze egy próbálkozás a kulturált vitára. A kiindulásnál fontos, hogy megpróbáljuk megérteni a másikat, mert ha nem így teszünk, ő sem lesz befogadó a mi véleményünkkel.

ZSR: Akkor tehát a mezőkön átívelő úttal elvi szinten ugyanúgy szemben áll a képviselő-testület, mint egy zöldmezős beruházással?

Bl: Igen. Annál is inkább, mert az út egyszerre környezeti terhelés is. Ha olyan területeken megy majd sok autó, ahol most még

nem megy, az nem jó. Utat építeni csak akkor szabad, ha a használati értéke nagyobb, mint az ott lakók szempontjából okozott kár. Én úgy látom, hogy több a veszélye és a káros hatása, mint az előnye. Egy ilyen út összességében negatív mérlegű.

A zöldterület, a szántó, a legelő felelősség. Nekünk ezeket a területeket meg kellene művelnünk és az itt termett élelmiszereket kellene fogyasszuk. Kerülném a nagy szavakat, de nem lehet, mert ez tényleg a jövőnk. Amit helyben mi megcsi-

nálunk, azt várhatjuk el másoktól is. Ne várjuk el a braziloktól, hogy ne vágják ki az erdőt, ha mi beépítjük a szántóinkat. Úgy gondolom, hogy ez a gyerekeink érdeke is. Ma könnyű olyan élőhelyet találni, ahol jó az út, nem kell adót fizetni, és egy

gyár van a szomszéd udvaron. Olyat is könnyű, ahol se gyár, se út, se munkalehetőség. Olyat viszont már nehezebb – és hitem szerint egyre nehezebb lesz –, ahol közel a természet, a kultúra, és a megélhetés is biztosított.

fotó: Mihály Ferenc

Őszi gombaválogató

A gombák és persze a gombászok leginkább kedvelt évszaka az ős, hiszen az eső és az egyre mérséklődő forróság sorra csalogatja elő a termőtesteket. Lassan elmaradoznak a nyári, melegkedvelő fajok, és az egyre vastagodó színes avartakaró alól előbújnak az őszi gombák, hogy a tartós fagyok beálltáig uralják az erdőt.

Sokan útnak indulnak ilyenkor, olyanok is, akik soha nem gombásztak, vagy esetleg nem is szeretik a gombát, de feléled bennük az egyik legősibb ösztön, a gyűjtögetés ösztöne, hajtja őket a vadászszenvedély. Az őszi fajgazdagsággal egyik évszak sem vetekedhet, kedvező időjárási feltételek esetén az egyedszámok is felülmúlhatják a korábbi hónapokét mind a lombhullató erdőkben, mind a fenyvesekben.

Nagy őzlábgomba

A messziről már jól látható, és talán a leginkább ismert nagy őzlábgomba mindkét élőhelyen megtalálható, sokszor már nyár elején is, de jellemzően ősszel lepik el az erdőt a nyúlánk termőtestek. Kalapja fiatalon tojásdad (dobverő) illetve félgömb alakú, majd esernyőszerűen kiterül, középen végig púpos marad. Felülete krémfehér alapon nagy, barnás pikkelyekkel díszített, púpos közepe egyszínű barna. A lemezek fehérek, szabadon és sűrűn állók, a tönk körül gyűrűbe nőnek össze. Tönkje megnyúltan hengeres, az alja gumósan megvastagodó, felülete kigyóbőrszerűen mintázott, könnyen kifordítható a kalapból. Gallérja („gyűrűje”) kétrétegű,

mozgatható a tönkön. Ehető, árusítható faj, de csak a kalapja. Azonban szívós tönkjét sem kell kidobni, hiszen megszártva majd megőrölve gombaporként kitűnő ételízesítő. Kalapja sokféleképpen elkészíthető, rántva, grillezve vagy akár ragunak (lásd a receptet), a fiatal dobverőket meg is tölthetjük, de meg is szárítható, hogy jól záródó üvegben egész télen levesek, pörköltök ízesítésére szolgálhasson.

Ízletes rizike

Az őszi kéttűs fenyvesek gyakori díszje az ízletes rizike, amely élénk narancssárga színével hívja fel magára a gombászok figyelmét. Kalapja domború, középen bemélyedő, széle sokáig aláhajló. Felszíne körkörösén zónázott, lazac színű vagy narancssárga, nedvesen ragadós. A lemezek lefutók, sűrűn állók, narancsszínűek, amelyek sérülésre zöldessé válnak. Tönkje hengeresen sima, narancssárga, felszínén sötétebb gödörkékkel. Húsa kemény, megvágva bő narancssárga tejnedvet ereszt, amely lassan megzöldülhet. Ehető, árusítható faj, elkészítése igen változatos. Levesnek vagy pörköltnek, sütőben egyben megsütve igazán finom csemege,

és kemény húsa miatt savanyítani is kitűnően lehet.

Vöröses nyálkásgomba

A nálunk is gyakori kéttűs fenyvesek őszi lakója a vöröses nyálkásgomba is, amely nevével ellentétben nagyon finom, jóízű gomba. Kalapja félgömb alakú, majd kiterülő, középen púppal. Felülete világos narancsbarna, rézvörös vagy bíbor árnyalattal, csupasz, nedvesen ragadós. Lemezei ritkán állnak, tönkre lefutóak, halvány narancsszínűek, éretten bíborfeketés. Tönkje hengeres, elvékonyodó, fiatalon pókhálós burok fedi, így kapcsolódik a kalap széléhez. Húsa kemény, de rugalmas, okkersárga, majd bíborvörösen színeződik. Szintén ehető, árusítható faj, jellemzője, hogy főzés, sütés során lilára vagy céklavörösré színeződik a húsa. Ragunak, pörköltnek is kitűnő, enyhén savanykás ízének köszönhetően a tokány ételek nagy kedvence lehet. Levesek készítésére is alkalmas.

A gombák szépsége és változatossága könnyen gyűjtögetésre csábítja az erdőjárókat, de ne feledjük, hogy az étkezési célra szánt gombákat minden esetben mutassuk meg szakellenőrnek!

készítette:
Cserényi-
Zsitnyáni Ildikó
ujzag@2097.hu

Tejszínes-kapros őzlábgomba

500 g őzlábgomba (csak a kalapja!)
75 g füstölt szalonna
1 kis fej vöröshagyma
2 dl tejszín (vagy tejföl)
só, bors, kapor

A kisebb csíkokra vágott füstölt szalonnát vajon kisütjük, majd hozzáadjuk az aprított vöröshagymát. Kicsit megdinszteljük, majd beledobjuk a csíkokra felszeletelt őzlábgomba kalapokat. Tíz percig sütjük, ízlés szerint sózzuk, borsozzuk, majd felöntjük tejszínnel és a végén friss kaprot szórunk bele. Héjában főtt burgonyával vagy kifőtt tésztával tálaljuk.

Erdei gombaragu alaprecept

500 g erdei gomba, minél több féle, annál jobb
50 g kolozsvári szalonna
1 kis fej hagyma
só, bors

A szalonnát megpirítjuk, a hagymát a zsíron üvegesre dinszteljük. A szeletelt gombákat hozzáadjuk, sózzuk és ízlés szerint borsozzuk. Amennyiben a gombák közt feltételeken ehető fajok is vannak, legalább 20 percig főzzük, időnként a vizet pótoljuk.

Variáció 1. A gombaraguhoz 1 fej vékonyra szeletelt fokhagyma gerezdet adunk, 1 dl tejszínt adunk hozzá, majd amikor besűrűsödik, petrezselyemmel és borsikafűvel ízesítjük.

Variáció 2. A gombaraguhoz hozzákeverünk 1 evőkanálnyi dijon mustárt, 1 evőkanálnyi paradicsompürét és 1 teáskanálnyi mézet, jól elkeverjük, felforraljuk.

A gombaragu fagyasztható, -20 fokon tárolható és így az év bármelyik időszakában kiegészítője lehet ételünknek. (EF receptje)

Járt már arra?

A csenden innen, az ófalun túl

A Malomdülő Farmház a Háziréti horgásztótól pár percre lévő eldugott kis tanya a dülő végén, ahol egy gyönyörű ház, csend és romantika fogadja a vendégeket. A Farmházat a magyar-angol Porcher házaspár, Szelekovszky Noémi és Porcher David vezeti, akik két gyermekükkel laknak a tanyán.

ZSR: Hogy találtatok erre a helyre?

Szelekovszky Noémi: Korábban a férjem banki informatikával foglalkozott, én pedig tolmácsként dolgoztam. Lassan érlelődött a terv a fejünkben, hogy vidéki és más életre vágyunk. Egyszer erre kirándultunk, és nagyon megte-

szett a terület, eljutottunk a dülő végére és ott találkoztunk az előző tulajdonossal, beszélgetni kezdtünk vele. Végül, 2006-ban megvettük a tanyát, a férjem otthagytta a korábbi munkáját és fejest ugrottunk az ismeretlenbe.

Családi vállalkozást szerettünk volna, és mivel imádjuk a kutyákat, először kutyapanzióra gondoltunk, de kiderült, hogy a helyi rendelet nem engedi, hogy négy kutyánál többet tartsunk egy háznál, így ezt elvetettük. Végül anyósom ötlete volt a vendégház, amit aztán 2011-re meg is valósítottunk.

ZSR: Mivel vonzzátok ide a pihenni vágyókat?

SZN: Egész évben nyitva vagyunk, de elsősorban tavasztól őszig jönnek ide többen. A gyerekek találkozhatnak a tanyán kisebb állatokkal, kecskék, birkák, csirkék, kacsák és libák is vannak nálunk, etethetik őket. A vendégek grillezhetnek, használhatják a medencét, a játszótér. A horgásztól kívül fontos vonzerő az is, hogy itt megy a Kéktúra útvonal a házunk mellett. Mivel rengeteg ribizlit terem a földünk, abból min-

denfélét készítünk, a házi lekvárt például nagyon szeretik a vendégek. A reggelire nagy hangsúlyt helyezünk, tudjuk, hogy ez a kis kényeztetés milyen fontos a vendégeknek. Minden reggel friss süteményeket sütünk, egy környékbeli hentestől veszünk jó minőségű házias húsrut. Nem svédasztalos büféreggelist adunk, de az asztalra sokféle étel kerül, amiből lehet válogatni, akár szendvicset is készíteni egy-egy kiránduláshoz.

ZSR: Mesélnél egy kicsit a vendégekről? Kik ők, honnan jönnek?

SZN: A vendégeink nagyon sokfélék. Itt a horgásztó, sokan jönnek horgászni is, majd utána megszállnak nálunk. Vannak átutazók, például akik Németországba mennek Görögországból. Vannak külföldiek, akik szívesen jönnek ki a belvárosból. Voltak már izraeli, kaliforniai turisták is, akik kirándulni jöttek. És van, aki csak ki akar szakadni a városi nyüzsisből: „20 perce még az

■ készítette:
Zsiros Katinka
ujzag@2097.hu

irodában voltam, most meg már a természet közepén!” – mondta ezt egy budapesti szállóvendégünk.

Hat szobánk van, akár tizenöt embert is tudunk egyszerre fogadni. Mivel a mi családjunk is itt él, ezért óvjuk a magánéletünket, ennél nagyobbra már nem szeretnénk nőni.

Kicsit el vagyunk zárva a falutól, eddig még nem nagyon vettünk részt a falu életében. Éppen ezért nagyon jólesett, hogy pár hónap-

fotók: Zsiros Katinka

ja az önkormányzat hívta fel a figyelmünket arra, hogy van egy pályázati lehetőség turizmusfejlesztésre, amin most Pest megyei-ek is részt vehetnek. Be is adtuk a pályázatot, ami ha nyer, akkor tovább tudjuk szépíteni a házat, a mi kis farmunkat.

XADO
MOTORLAJOK ÉS ADALÉKOK
MINDEN GÉPKOCSIHOZ
WWW.XADO.HU

GÉNDIAGNOSZTIKA

**30 napos komplex meddőségi kivizsgálás
Az összes vizsgálat egy helyen**

Kivizsgálás több szakorvos
összehangolt munkájával 1 hónap alatt
Modern genetikai vizsgálatok,
tapasztalt szakemberek

**Istenhegyi
Géndiagnosztika
Meddőségi
Centrum**

Bejelentkezés:
+36 1 580 8600

gendiagnosztika.hu

**ÓBUDÁNTÚL
INGATLANIRODA**

INGATLANKÖZVETÍTÉS

2097 PILISBOROSJENŐ, TEMPLOM ÚT 2.
(SZÁM ALATTI 150 ÉVES KÖHÁZBAN)

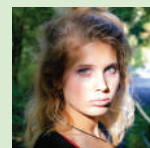
+36-30-696-66-96

WWW.PILISBOROSJENOI.HU
WWW.UROMI.HU WWW.OBUDANTUL.HU

„Nem méltóságon aluli ilyenkor más munkát vállalni”

Művészek, járvány idején

Richter Sára textilművésszel, Trill Zsolt színművésszel és Csikós Áron jazzdobossal beszélgettem arról, hogyan érintette szakmájukat és személy szerint őket a járványhelyzet első és második hulláma

írtta:
Lénárt Flóra
ujtag@2097.hu

A délután hat órai sötét már megérkezett. Gyertyákkal küzdök a hidegérzet ellen, amikor felhívom Richter Sára textilművészt. Közben eszembe jut az élmény, amikor végignéztam a Kötelék című kiállításra készült, nagyméretű textiltekerceit. Ennek felidézése jobban melegít. Március 12-én nyitott a

hez való viszonyunkat segítheti az alkotómunka, inspiráló, ha értelmet keresünk benne. Mi értelme a betegségnek? Változást hoz, elgondolkodtat. Akkor értelmetlen, ha csak a megviseltség marad.”

Véletlenül alakult, hogy nem voltak anyagi nehézségei az első hullám alatt – meséli – mert ekkor érkezett egy megrendelés. Hozzáteszi, hogy egyébként egyáltalán nem hoz komoly bevételt egy kiállítás, az is jó, ha legalább az anyagköltség megtérül. A megnyitó a fontos egy művésznek, hisz így találkozhat a közönséggel, de a járványhelyzet miatt még a családját sem engedte eljönni akkor. Egy kiállítás létrehozása tekintélyes mennyiségű időt emészt fel. Mennyire térül meg ez az idő? – kérdezem. „Művészcsalád vagyunk, majdnem mindenki művész a szüleimtől elkezdve. Teljesen természetes még a bizonytalanság is, az is, hogy semennyire nem térül meg. De cserébe azzal foglalkozhatok, ami érdekel, és ez nagy ajándék.”

Trill Zsolt színművész szerint egy nagyon fontos pillanatot élünk most, „a színház pedig pillanatokat ragad meg. Benne van minden, a pillanat gyönyöre, bukása, halála és bölcsessége.” A kérdésemre, mit csinálnak a színészek, ha nem állhatnak színpadra, azt válaszolja, hogy ő feltöltődésre használta a karantén időszakot. Részt vett ugyan internetes felolvasásokban, és előre

Trill Zsolt

felvett darabokban is játszott, de azért az nem volt ugyanaz – teszi hozzá.

A nyár könnyebb volt, a forgatásokon bizonyos óvintézkedéseket betartottak, hogy minden gördülékenyen menjen. Most még lehet dolgozni, készülni, közben figyelni, mi történik ezidő alatt. Arra vagyok kíváncsi, milyen a szakmai közeg? Mennyire támogatóak azokkal, akiknek nehezebb?

„Egyéni esetekben, ha az ember tudja, hogy a másik bajban van, segít. Törekedni kell arra, hogy visszaálljon a régi kerékvágás, de változtatnunk kell a dolgainkon. Kicsi odafigyeléssel már lehetünk környezettudatosak és ehhez nem kell az egész világot megváltani, elég ha a saját közegünkben érünk el sikereket.”

Csikós Áron idén nyáron végzett a „konziban” jazzdobosként, most szeptemberben kezdett a Zeneakadémián dolgozni. A COVID 1.0 ideje alatt ők is áttáltak online oktatásra, jött a manapság keserédes slágernek számító Classroom (elektronikus oktatási felület – a szerk.) és társai. Egy ellehetetlenített környezetben nehéz volt túlélni – mondja. „De a karakteremből adódik, hogy pozitívan éltem meg ezt az időszakot.” Az átmeneti csöndben sikerült

a fölösleges kapcsolatokat leépítenie, a fontosakat pedig felértékelni.

A zenészek számára minimális bevételt jelentettek idén a zenei események. Két fellépése volt összesen, inaktív és nehéz nyarat hagyott hátra. „Nem méltóságon aluli ilyenkor más munkát vállalni a zenélés mellett. Persze egy Kosuth-díjast ritkán látni pizzafutárként, de pályakezdőként belefér.”

A szeptemberben bevezetett este 11 órai zárás rosszul érintette az élőzenés helyeket. A zenészeket is. Nem tudja, milyen lehetőségei lesznek még az év hátralévő részében. Nehéz próbálni és még nehezebb koncert időpontot találni, egy éves csúszásban vannak a fellépései.

A Youtube-on meg lehet nézni azt a két éve készült falusi jam sessiont, amelyben Áron néhány társával körbezenéli az erdőt. A címe: Papaya Fusion – Viajar <https://tinyurl.hu/DLNV>

Richter Sára

kiállítás Szentendrén és másnap lezárták az egész országot. Hónapokig csak Sára és a kurátor látta az alkotásokat. Akik azonban a júniusi újraindításra eljutottak, tudják, hogy milyen fájdalmasan szép, őszinte és közvetlen képi világ tárult eléjük.

Sára most a koronavírus kapcsán a bezártságról, a betegségtől való félelemről beszél: „Ezeknek a vázontekercseknek az elkészítése gyógyító folyamat volt. A betegség-

Immunra gyúrsz

KÖREID – motivációs karcolatok

A szeptember vége és az operatív törzs fűrkésző tekintete ismét ott-hon talál, hómofiszolsz megint, a második hullám szeretne átcsapni a fejed felett és mélyre vinni, de nem engeded, te immunra gyúrsz, dehogyan leszel te a rendes napi kilencszáz fertőzött egyike. Nincs orvosság, nincs oltóanyag, immunrendszeredre számíthatsz csak és szeretteidre, és az előbbi erősítése türelmet kíván utóbbiaktól, mert te már megint edzeni indulsz, most nyeregbe patansz és áldod a vénasszonyokat – vagy indiánokat - ezekért a kora őszi, szívmengető napokért.

32 éves vagy, remekül érzed magad, végre nyeregben. 50 elmúltál, sajog a térded és hasogat a hátad, sebj, menni kell. 65 vagy, minden bajod, de este jönnek az unokák, fittnek kell lenned.

Lábadban persze még érzed a két héttel korábbi focipálya-avató meccsek minden percét, becslését, és örömet, és fájdalmát, és büszkén tekercs el a szívvel-lélekkel birtokba vett műfüves, zöld csoda mellett, odaintesz Erikának, jössz majd, aztán szinte elsüllyedsz az első kereked a murvát hébe-korba – ki tudja, miért – maga alá temető mély, fehér homokban. Szalamoznod kell a várhoz – és mindig csak addig – merészkedő kirándulók között, és próbálsz árnyékban maradni, de valahogy a hús oldal ritkán esik egybe a kerékpárral járhatóval... Mindegy, szereted az első gurulós kilométe-

rek gumi- és murvahangját, élvezed, ahogy a pofaszél hűti a fejevedő alól a homlokodon máris aláérezkedő izzadságcseppek vájta medreket... A kirándulók letérnek balra, te viszont jobbra tartasz, emelkedsz, mászol, zihálsz, izzadsz, a pulzusod százötven és száznyolcvanöt között jár ingát, de pár kilométer után átkelsz a Hosszú-hegyi úthoz vezető sík egyenesre, ahol szomorúan észleled, hogy az újszülötteknek ültetett fácskákat benőtte a gaz, nem gondolják őket. Ugye-ugye, te megmondtad. A Hosszú-hegy méltó a nevéhez, soha nem ér véget, fél óra alatt éred el az emelkedő tetejét, és nem találkozol

Gáborról útközben nem csak szelfi készült

élőlénnyel egy tovalibbenő fácskafarkon és kettő ganajtúróháton kívül, melyek életét kegyesen megkíméled, az átkozott muslicákat pedig 9,3 km/óránál már le tudod rázni, igaz, felfelé ehhez már kell a kondi. Átbillensz a csúcson, lezúzol a szentkereszt aszfaltig, és az átkelés után kedvencedről, a Pilis-tető (756 m)

felé tartó szerpentinről hamarosan letérsz a „hullámvasútra”, ami a Dobogókőről érkező köves, ún. Római útra lyukad ki, kicsivel a Döme halála kereszt* alatt. A kikerülhetetlen lószarkupacok közül általában a két-három naposat választod, nagy tempónál kevésbé fröcsköl a kerekek alól, mint a friss.

A Klastrom-kút feletti csiki-csuki ösvényt (sárga kereszt) ki nem hagynád, imádod. Visszafelé érzed magadban az erőt, ezért bedöntöd a gépet jobbra, a zöld csíkra, mert kicsit még mászni szeretnél, kiegészíteni magadból a kalóriákat és kiérdemelni a vacsorát. Ahogy ráfordulsz az utolsó, már egyenesen a pano-

írta:
Dózsa Gábor
ujsag@2097.hu

irányába, „tous azimuts”, aztán mégis egyes oszlopba fejlődnek, és kilőnek Kesztyű felé, lejtmenetben. A kilátónál szelfit készítesz: lehajtott fejjel, kék éggel és Pilisszántó lenyűgöző látképével a hátad megett a közelmúltban elhunyt barátod és közös edzéseitek emlékének adózol.

A fejnyi dolomitömbökkel és törmelékekkel nehezített lejtőn épségben leérsz, és a csobánkai aszfaltcsíkon átkelve megmászod a poros-murvás emelkedőt a hársfáig, meg kicsit tovább, és itt döntesz. Éles jobbossal lezúzol a meredek fenyvesen át a bunkerig, és tovább, ad aeternum, le az őzek-lakta katonai terepig, ahol tankok láncfalpait véled ropogni halani, de nem, ez most nem hadgyakorlat, csak egy szemüveges lány fut veled szembe a kanyar után, a semmi közepén, és csak a lábai alatt csiszolódo görgeteg hangja tévesztett meg. További élőlények jelenlététől nem zavartatva folytatod mászásod a falu irányába, csontszáraz pocsolymedrekben pedálozva merengsz múlton és jövődön. Haladsz tovább rendületlenül, és tudod, hogy most jobbra kell fordulnod a fenyvesnél, és meg kell másznod azt az emelkedőt, amit évekkorábban gyakorlatilag észre sem

Kis-Könyv
SÖRÖZŐ
Pilisborosjenő Templom utca 3.
**NAPI MENÜ,
FRISSENSÜLTEK**
Igény szerint hétvégére is
veszünk fel rendelést
0626-369-252
Ingyenes kiszállítás Üröm és
Pilisborosjenő területén!

**KLÍMATISZTÍTÁS
AKCIÓ!**

CSAK 3 500 Ft
pilisborosjenői lakcímkártyával
GUMI-PROFI
1037 Budapest,
Csillaghegyi út 22.
Időpont foglalás:
+36 1 430 6767
www.gumi-profi.hu
Az ár
tartalmazza:
✓ Fertőtlenítés
✓ Szagtalanítás
✓ Penészmentesítés
✓ Atkaírtás

**INGATLANT VENNE, ELADNA?
SEGÍTEK!**

- Kitűnő ügyvédi háttér, kedvező díjakkal
- Szakmailag profi, összetartó csapat
- Ügyfélközpontú szemlélet
- Díjmentes hitelügyintézés
- Ingatlanértékbecslés

SPEKTRUM
ingatlaniroda
Révész Ildikó
+36 70 777 6339
revesz.ildiko@spektrumingatlaniroda.hu
www.spektrumingatlaniroda.hu
f spektrumingatlaniroda

vettél. Belegebedsz, de feltekersz. Tekerés közben elfog az érzés, hogy mintha utoljára, mintha búcsúznál a fáktól és ösvényektől, mi ez a nosztalgiaedzés, járod a régi utad, a fenébe is, nem a világvége ez a járvány, ugyebár, vigasztalod magad, jössz te még bogaraid és lepkéid közé. És ezzel a lendülettel elfogyaszta egy izról felismerhetetlen rovar, anélkül, hogy kíváncsi volna, a kulacsból nagy kortyokban nyelt vízzel próbálsz leküldeni a torkodon

az életéért küzdő kicsiny lényt valamivel mélyebbre, ahol már nem kell küzdenie, és neked sem.

Visszatérsz a szintútra, szemből szalutál a Jóska, kicsit később érkezik kézen fogva Judit és Tamás, lassítasz, öklöspacsi, aztán a komlett V. család unokásként, hogy csak az ismerős borosjenőket említsd. Mai küzdelmed az elemekkel a végéhez közeledik, te pedig a faluhoz, már szinte elvakít a fakorona felett a templomtorony** vadonatúj hagy-

mahéjazatán vörösen izzó napfény. Jobbodon elhagyod a még nyáron közösségi munkában ültetett és előző szombaton kitisztított fasor árnyas mezsgyéjét, izlelőbimbóidon még ott a perkelt és a lencse füstös íze, fáradtan támaszkod le a bringát a beton virágtartónak, és Laci már teszi is le a rozé vicéd. Hazaértél.

* A kereszt Pápai Domokos erdőmérnök megrázó, 1957-es halálának állít emléket. Az irtást jelölő jelzőrudakat helyezték ki éppen, amikor egy kérésére

felé hajított vashegyű rúd szerencsétlen gellert kapott egy faág, és átszúrta Döme nyakát, aki a helyszínen elvérzett. A helyiek úgy beszélik, a rudat felé dobó legényt meghurcolták a falusiak, később megzavarodott és öngyilkos lett.

** Szent Vid, a 14 segítőszent a templom neve, és bízik benne, hogy működik a deus ex machina meg a nomen est omen, és a Vid-14 megóvják falud lakóit a Covid-19-től... A tizennégy segítőszent egyike, Szent Vid egyébként Szent Vitus néven is ismert, és többek között a gyógyszerészek védőszentje, ilyen tekintetben is szurkolhatsz neki és a vakcinának...

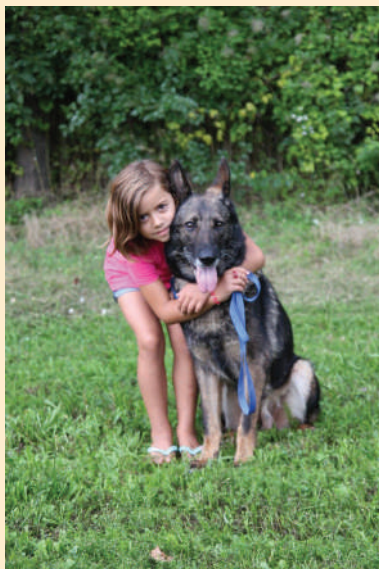
Felelős kutyatartás

...a harmonikus együttélésért

2019 júniusi számunkban „Ebcson beferr” címmel bemutattuk már az Ürömi Duhajdombi Állatotthon Alapítványt, amely azóta kiérdemelte a Családbarát Menhely Bronz fokozatát. Az alábbiakban Szűcsné M. Adrienn vezetőnek a gondolatait ajánljuk a felelősen gondolkodó kutyatartók figyelmébe.

Tartsuk tiszteletben, hogy vannak kutyások és nem kutyások. Mi arra törekszünk, hogy ne legyen különbség, hiszen a közösségi együttélés szabályainak betartásával, harmonikusan együtt tudunk élni! Egy kutya a közterületen hatalmas veszélyforrás a kutyának és az autósoknak, járókelőknek egyaránt.

A kutyatulajdonosok számtalan esetben póráz nélkül sétáltatnak. Sokan közülük jártak hozzánk kutyaiskolába, meg is tanultak a gazda hívására visszajönni, de nem minden kutya képzett, akit elengednek. Öröm látni a gazdák vidámságát, a kutyák közös játékát, de megkérünk mindenkit, hogy vigyázzunk egymásra. Több esetben

jelezték, hogy nem merik kivinni a kisebb kutyákat, mert a nem visszahívható kutyák letámadják a kicsiket. Nem feltétlen akarják bántani őket, de ezt a kicsi kutya nem tudja, megrémül, kihúzza a fejét a nyakörvéből és már el is tűnhet. Ezért az Önkormányzat segítségét kértük, hogy ha van rá lehetőség, akkor létesítsenek egy kutyafuttatót, hogy egymás biztonságát betartva lehessen szabadon engedni a kutyusokat.

A kutyapiszok összeszedése magától értetődő és emberi intelligenciára vall. Mi is mindig összeszedjük, hiszen vigyázunk környezetünk szépségére, egészségünk és mindannyiunk védelmére. Kértük az Önkormányzatot, hogy

a területre helyezzenek ki kutyapiszok tároló edényeket is, ez is folyamatban van.

Kutyaiskolánkba már kölyökkorban lehet jönni, és megtanulhatják a hétköznapi élet alapszabályait – miként lehet harmonikus, nyugodt életet élni szeretett kedvencünkkel.

Célunk, hogy már gyermekkorban megtanítsuk a felelős állattartást, ezért szívesen látogatunk el iskolákba, óvodákba, így többek között a pilisborosjenői iskolába is, ahol mindig nagy szeretettel és érdeklődéssel fogadnak minket mind a gyerekek, mind a tanárok.

Megtalálhatóak vagyunk az alábbi címeken: www.uromimenhely.hu www.facebook.com/uromimenhely

írta:

Szűcsné M. Adrienn
Ebrendész, Aranykoszorús
mesterképző
Nemzetközi Munkabíró

Symbiose
Finom ételek, természetesen!

adalékmentes, természetes ételek
helyi és környékbeli, valamint
oszlák minőségi alapanyagokból

f Symbiose – finom ételek
Pilisborosjenő

jelenleg elvitelre,
vagy házhozszállítással:
06-30-448-09-33
06-30-540-89-48

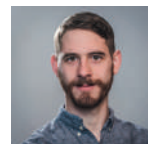
symbiosefood@gmail.com

TRUNK

ÉPÍTŐANYAG KERESKEDÉS

+36-26-336-066
+36-30-934-2838
+36-30-581-4960
WWW.TRUNKEPITOANYAG.HU

SÓDER **HOMOK** **CEMENT**
MÉSZ **ZSALUKŐ** **TÉGLA**
HŐSZIGETELŐ RENDSZEREK
GÉPI FÖLDMUNKA
HULLADÉK ÁTVÉTEL
KONTÉNER RENDELÉS
TERMŐFÖLD KISZÁLLÍTÁSSAL
KALODÁS TŰZIFA

írta:
**Antonovits
Bence**
antonovits.bence
@2097.hu

Mit tehetünk a komposztba

- konyhai hulladék: zöldség, gyümölcs, tojáshéj, kávé-, teazacc
- háztartásból: hervadt virág, szobanövények elszáradt levelei, virágföld, fahamu (max. 2-3 kg/m³), növényevő kisállatok ürüléke a forgácsalommal együtt
- kis mennyiségben, jól feldarabolva: toll, szőr, papír (újságpapír nem!), gyapjú-, pamut- és lenvász
- kertből: levágott fű, kerti gyomok (virágzás előtt), falevél, szalma, aprított ágak, gallyak, elszáradt (nem beteg) növény, palánták, lehullott gyümölcsök, faforgács, fűrészpor

Mi NE kerüljön a komposztba:

- festék, lakk, olaj, zsír maradékok
- szintetikus ill. le nem bomló anyagok (műanyag, üveg, cserép, fém)
- ételmaradék, hús, csont
- fertőzött, beteg növények
- húsevő állatok alól származó alom, ürülék
- veszélyes, magas nehézfém-tartalmú anyagok (nagy forgalmú utak melletti növényi hulladék, elem, akkumulátorok)
- indás- vagy futónövények szára, tarack
- citrusfélék (narancs, citrom) héja
- főtt étel – legfeljebb csak kis mennyiségben, hús semmiképpen

Hogyan ellenőrizhetem, hogy jó úton halad-e a komposztálódási folyamat? Elég, ha az orrunkat használjuk. A jó komposztban ugyanis nincsen szaga. A kellemetlen szag a rothadás jele, ilyenkor a komposzt fellazításával, átforgatásával terelhetjük vissza a folyamatokat a helyes kerékvágásba.

A cikk teljes terjedelmében a www.2097.hu weboldalon olvasható.

Komposztáljunk jól!

Avagy a jó komposztnak nincs szaga

Egyre több pilisborosjenői udvaron kezdtek komposztálásba és hasznosítják a kerti zöldhulladékot, a krumpli héját vagy a kávézaccot. De hogy a szerves anyagok sikerrel alakuljanak át humusszá, ahhoz szeretnék néhány tippet megosztani az olvasóval.

A sikeres komposztálás titkai

1. Hely: legyen árnyékos, álljon a természetes talajon, és lehetőleg minden oldalról szellőzzön

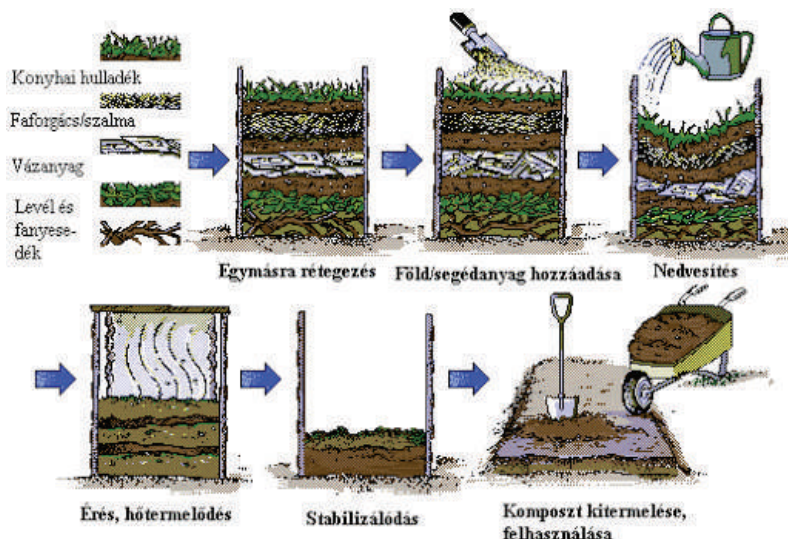
2. Komposztálandó anyagok: csak a megfelelő anyagok kerüljenek a komposztba

3. Ideális rétegrend: alulra a gallyak, rá a levelek, erre a nyesedék,

a konyhai hulladék, majd ismét ugyanez a sorrend. A komposztot tömöríteni nem szabad, levegő nélkül ugyanis komposztálódás helyett rothadásnak indul. Az ábrán szereplő vázanyag az ún. barna hulladékot, azaz fát, gallyakat, kezeletlen fát, faforgácsot jelenti.

4. Időjárás elleni védelem: nyáron locsolni, ősszel avarral takarni szükséges, az ideális belső környezet fenntartása érdekében.

5. Idő: a komposztnak egy teljes évig kell érnie. Egy év elteltével egy durva rostával elválasztható a morzsás szerkezetű, humuszos komposzt az épen maradt növényrészeketől. A kapott komposztföldet a talaj felső rétegébe dolgozzuk be.

Impresszum ISSN 2676-8577

Kiadó: 2097 Csoport Egyesület
Székhelye: 2097 Pilisborosjenő, Fő út 91.
Kiadásért felelős: Wittmann Imre
Lapszerkesztők: Kádár Viktor, Viszkocsil Veronika
Rovatvezetők: Gedeon Tímea, Lévy Ákos
Tördelés, címlapfotó: Kádár Viktor
Korrektor: Karoczkai Zsófia

ujsgag@2097.hu 2097.hu/zsakfalvi

Nyomda: B32 Nyomda Kft. Felelős vezető: Deák Kinga
Munkatársak: Antonovits Bence, Demény Rózsa,
Erdélyi Ferenc, Frivaldszky Bernadett, Lénárt Flóra,
Madaras Zoltán, Máté Krisztina, Nevelős Zoltán,
Szűcsné M. Adrienn, Zsiros Katinka, Varsányi Zsuzsa

Facebook: 2097 Falufórum

Készpénzadományokat a Mandelbrot Pékségben kihelyezett gyűjtődobozban gyűjtünk, banki átutalást a 73612102-10212408 számlaszámunkra tud küldeni. A 2097.hu/zsakfalvi oldalon található úrlapon keresztül bankkártyával is tud támogatást küldeni. Köszönjük!